

КОРПОРАТИВНИ НОВИНИ

Най-високата сграда у нас сменя собственика си?

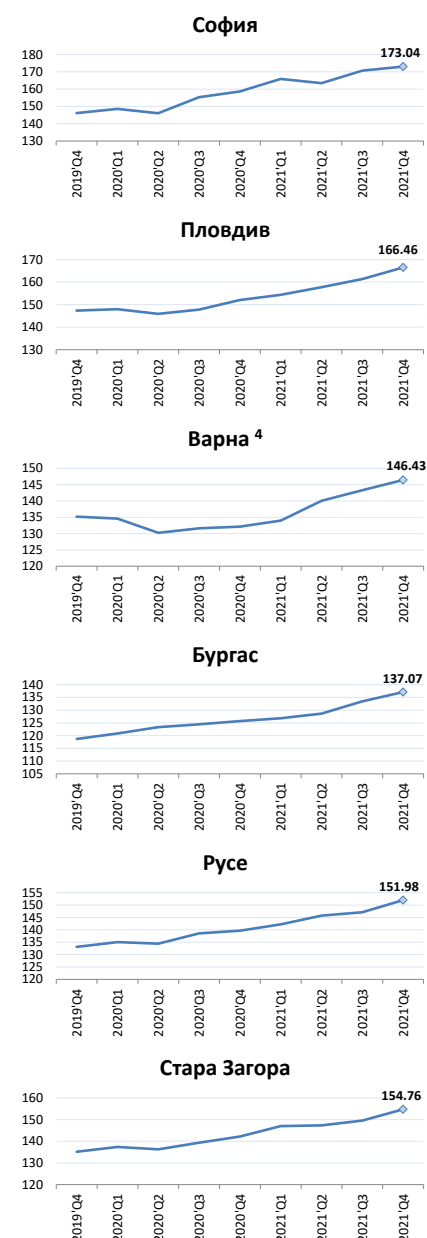
Софийската фирма "Форт Нокс" ООД е уведомила Комисията за защита на конкуренцията, че иска да осъществи концентрация посредством придобиване на контрол върху "Капитал Форт" АД, съобщиха от антимонополния регулатор. "Форт Нокс" се занимава с инвестиции в изграждане на ваканционни имоти с цел продажба, поддръжка и управление на изградените от дружеството ваканционни имоти, сделки с недвижими имоти, както и хотелиерство и ресторантьорство. "Капитал Форт" АД - София е специализирано в инвестиции в проектиране, изграждане и обзавеждане на собствени административни сгради клас А, управление и техническа поддръжка на собствени административни сгради, както и отдаването им под наем, а също така и строително-монтажни работи в собствени на групата инвестиционни обекти. Съгласно уведомлението от кандидат-купувача, не се очаква планираната операция да има хоризонтални или вертикални ефекти на който и да е продуктов пазар, тъй като участниците оперират на различни продуктово-географски пазари в страната. Искането на "Фокс Нокс" е КЗК да извърши оценка на концентрацията и да се произнесе с решение дали може да се осъществи тази сделка.

Банкеръ, 11 април 2022

Софтуерната компания Chaos придобива платформата за триизмерна компютърна визуализация Cyllindo

Софтуерната компания Chaos, която неотдавна се обедини с Enscape, обяви, че придобива Cyllindo, платформа за триизмерна (3D) компютърна визуализация на продукти в търговията, съобщават от българския офис на Chaos. Създадена през 2012 г., Cyllindo улеснява визуализацията и продажбата на продукти чрез своята уеб базирана услуга. Тя поддържа четири квинтилиона продуктови вариации и има над 18 милиона потребители месечно.

Индекси на цените на жилища (ИЦЖ) за шестте града с население над 120 хил. жители, 2015=100^{1,2,3,4}

¹ Данните се отнасят за новопостроени и съществуващи жилища (апартаменти), закупени от домакинствата.

² Към 31.12.2020 г. шестте града с население над 120 хил. жители са: София, Пловдив, Варна, Бургас, Русе и Стара Загора

³ От началото на 2017 г. базисна година за ИЦЖ е 2015 г.

⁴ Не се включват продажби в курортни комплекси

⁵ Предварителни данни за второ тримесечие 2020 г.

Източник: НСИ

Технологията на компанията трансформира основни данни за продукта в 3D съдържание, което лесно може да бъде интегрирано навсякъде: в продуктови конфигуратори, онлайн информация, в добавена (AR) или виртуална (VR) реалност, интерактивен дизайн на помещения и други. Cyindo ще продължи да работи като независима марка в сътрудничество с екипа на Chaos.

БТА, 08 април 2022

"Монбат" придоби окончателно компания за батерии в Тунис за €10,3 милиона

Българският производител на батерии от Монтана "Монбат" АД е приключил окончателно сделката за придобиването на мажоритарния дял от тунизийската компания Tunisian Company of Batteries NOUR. Стойността на сделката е в размер на €10,3 милиона, като родната фирма вече притежава 60% от тунизийската. Това съобщи публичното дружество чрез БФБ-София. Финансирането е от средствата, набрани от емисията облигации, които "Монбат" емитира на БФБ през 2018 година. От българската компания съобщиха, че ще инвестират още €4,5 милиона за рециклиране на оловно-киселинни батерии. Стратегическите планове на "Монбат" са да увеличи дела на общата продукция и реализацията в развиващи се пазари до над 40%. Компанията ще насочи към Тунис производствени обеми, така че да отговори на нарасналото търсене на продуктите, като обаче ще запази капацитета на производствените площадки в Монтана и Добрич.

money.bg, 08 април 2022

"Ейч Ар Кепитъл" е придобило още акции от eVag.bg за 250 хил. евро

„Ейч Ар Кепитъл“ АД е записало нови акции в платформата за електронна търговия на бързооборотни стоки eVag.bg на стойност 250 хил. евро, съобщава публичната компания чрез сайта x3news.com. Компанията е придобила още 730 броя обикновени налични, поименни акции от увеличението на капитала на „Кънвиниънс“ АД – фирмата, която стои зад търговеца. С тази сделка „Ейч Ар Кепитъл“ разширява дела си в онлайн търговеца до 19,171%. eVag.bg е набрал от инвеститори още малко над 1 млн. евро. Водещ инвеститор, записал основен дял от акциите в компанията, е чешкият онлайн търговец на хранителни стоки Rohlik.cz. През 2021 г. eVag отчита оборот в размер на 36,5 млн. лева, което е с 50% повече в сравнение с 2020 г.

investor.bg, 08 април 2022

„Еврохолд“ ще изкупи и останалите акции на „ЧЕЗ Електро“ и „ЧЕЗ Разпределение“

„Ийстърн Юрпийн Електрик Къмпани“ Б.В. - Нидерландия, дъщерно дружество на „Еврохолд България“ АД, обяви, че ще отправи търгови предложения за изкупуване на акциите на останалите акционери в двете й дъщерни дружества - „ЧЕЗ Електро България“ АД и „ЧЕЗ Разпределение България“ АД. Двете оферти са подготвени съгласно изискванията на чл. 149а, ал. 1 от Закона за публично предлагане на ценни книжа за събиране акциите и на малките инвеститори, които не са участвали в първоначалното търгово предложение. Плановите на мажоритарния собственик са след приключване на тази процедура да поиска отписване на тези фирми от регистъра на публичните дружества, който се води от Комисията за финансов надзор. Към момента мажоритарният собственик притежава 4846 акции, представляващи 96.92% от капитала на „ЧЕЗ Електро България“.

Банкеръ, 07 април 2022

ИКОНОМИЧЕСКИ НОВИНИ

Фискалният резерв падна до рекордно ниско ниво

Фискалният резерв, в който държавата пази "бели пари за черни дни", съвсем се е стопил. Данните на БНБ показват, че депозитът на правителството към 8 април е 4.757 млрд. лв., почти до нивото на неприкосновения по закон резерв, който пази валутния борд, от 4.5 млрд. лв. Само за месец фискалният резерв се е смалил с близо 4 млрд. лева. В края на февруари финансовото министерство съобщи, че той е 9.9 милиарда, като от тях 9.6 млрд. се държат в БНБ и в други търговски банки, а 0.3 млрд. лв. са постъпления, очаквани от еврофондовете. Подробни данни за края на март все още финансовото министерство не е публикувало. За изтънелия резерв става ясно от седмичната статистика на централната банка, която обаче дава информация само за парите на правителството, оставени на депозит в нея. Още около 500 млн. лв. би трябвало да се намират в търговски банки, което означава, че реално фискалният резерв в момента е малко над 5 млрд. лв. Това са готовите пари, към които правителството прибъгва, за да се разплаща, когато постъпленията от данъци не достигат за покриване на разходите. Финансовото министерство обаче може да използва единствено превишението над 4.5 млрд. лв. Една от причините за огромния спад на фискалния резерв е направеното плащане по външния дълг през март за 2.7 млрд. лв.

Сега, 12 април 2022

Ръстът на БВП на България през 2022 г. се забавя до 2,6% заради войната в Украйна

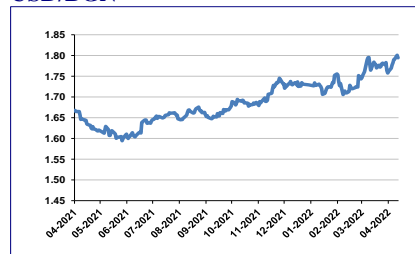
Очаква се ръстът на реалния брутен вътрешен продукт (БВП) на България да се забави до 2,6% тази година от 4,2% през 2021 г., тъй като продължаващата война в Украйна доведе до преразглеждане на прогнозите за растеж в световен мащаб, съобщи Световната банка, намалявайки 1,2 процентни пункта от януарската си прогноза за икономическата експанзия на страната през 2022 г. Вероятни са по-нататъшни ревизии надолу в случай, че военният конфликт се удължи с течение на времето или в случай на нови вълни на COVID-19 на фона на ниските нива на ваксиниране на населението, съобщи Световната банка в пролетно издание на икономическата актуализация за Европа и Централна Азия. Предвижда се ръстът на икономическата продукция в реално изражение да се

13.04.2022

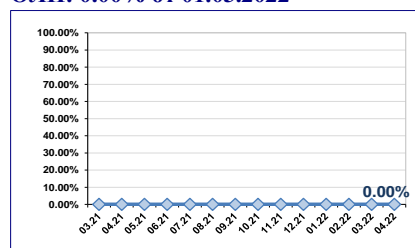
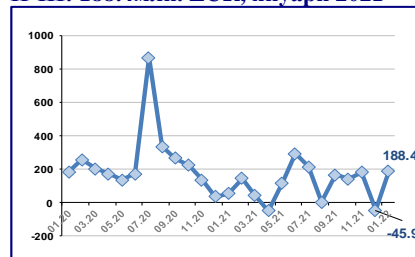
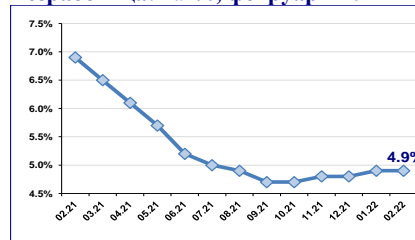
1 EUR = 1.95583 BGN

1 USD = 1.80078 BGN

1 GBP = 2.34357 BGN

Икономически показатели**USD/BGN**

Централен курс на БНБ

ОЛП: 0.00% от 01.03.2022**ПЧИ: 188.4млн. EUR, януари 2021****Кредити на нефин. предприятия, домакинства и НТООД към дек. 2021, % промяна на годишна база****Безработица: 4.9%, февруари 2022**

ускори до 4,3% през 2023 г. В контекста на цените на енергията и храните, допълнително подтикнати от военния конфликт и прекъсванията на веригата за доставки, се очаква инфлацията в България да се ускори до 9,3% през 2022 г., преди да спадне до 3,4% година след това.

SeeNews, 12 април 2022

БНБ очаква ръст на БВП от 2,1 на сто и инфлация 9,6 на сто през тази година

В макроикономическата си прогноза за март Българската народна банка (БНБ) предвижда растежът на БВП на България в реално изражение да се забави до 2,1 на сто през 2022 г. Редовната тримесечна прогноза е публикувана на страницата на БНБ. За това забавяне на растежа на икономиката а ще допринесе най-вече прогнозираното забавяне на растежа на частното потребление и увеличаването на отрицателния принос на нетния износ. През 2023 г. БНБ очаква ръстът на БВП да се ускори до 3,9 на сто, след което да се забави до 3,7 на сто през 2024 г. За динамиката на реалния БВП през 2023 г. и 2024 г. най-съществено влияние ще оказва очакваният профил на усвояване на средства по Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ). Засилената колебливост на цените на основни суровини на международните пазари и невъзможността на пазарните участници да определят дългосрочното им равновесно ниво предвид структурните промени, произтичащи от войната в Украйна, прехода към въглеродна неутралност в държавите от ЕС и заявените намерения на тези страни да намалят зависимостта си от внос на енергоизточници от Русия, водят до висока степен на несигурност пред прогнозата за инфлацията, посочват от БНБ.

БТА, 11 април 2022

Промисленото производство в България се увеличава с 14,5% за година

През февруари 2022 г. промисленото производство в България се увеличава с 14,5% спрямо същия период на 2021 г. Това показват календарно изгладените данни на Националния статистически институт (НСИ), публикувани днес. На годишна база ръст е отчетен в производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ - с 28,7%, в добивната промишленост - с 16,9%, и при преработващата промишленост - с 11,9%. От НСИ отчитат сериозно повишение в преработващата промишленост, особено при производството, неклассифицирано другаде - с 59,6%, производството на дървен материал и изделия от него, без мебели - с 30,4%, производството на напитки - с 29,4%, производството на компютърна и комуникационна техника, електронни и оптични продукти - с почти 26%, производството на химични продукти - с близо 25%, производството на превозни средства, без автомобили - с 24,7%. Най-голямо намаление се отчита при производството на тютюневи изделия - с 12,2%.

investor.bg, 11 април 2022

Оборотите в търговията намаляват

Оборотите в търговията на дребно в страната през февруари намаляват, показват данни на европейската статистическа служба Евростат. В България продажбите на дребно през февруари са с 0,5% по-малко спрямо предходния месец. При положение, че средно за страните от ЕС има ръст на продажбите с 0,3%. Войната в Украйна започна само няколко дни преди края на февруари. Затова най-вероятно спадът на продажбите не се дължи само на нея, а и на големия ръст на цените на редица стоки, което кара хората да намалят покупките. А войната само допълнително води до намаляване на оборотите в търговията заради несигурността, която поражда сред хората. Общо за страните от ЕС през февруари продажбите на храни и напитки са намалели с 0,4%, показват данните на Евростат. Сред страните от ЕС има само шест, в които спадът на оборота в търговията е по-голям,

отколкото у нас. Това са Белгия (-1,8%), Естония (-1,7%), Полша (-1,6%), Дания (-0,9%), Финландия (-0,9%) и Франция (-0,6%).

Труд, 08 април 2022

България още е сред страните с най-ниски разходи за труд в ЕС

България се позиционира сред държавите с най-ниски разходи за труд в Източна Европа, показва проучване на "ТРА Group Австрия" съвместно с консултантската фирма за персонал Kienbaum, предоставено на "Капитал". То обхваща данни за 2021 г. от 11 страни от региона плюс Австрия и анализира средните годишни разходи за възнаграждения (включващи заплата, дължими данъци, осигуровки, други плащания) на четири групи служители - управляващи директори, средни мениджърски позиции, т.нар. бели и сини якички. На ниво ЕС трудът излиза сравнително най-евтин за компаниите, опериращи в България и Румъния. Но това е типично и за останалите държави от Западните Балкани, разгледани в проучването - Албания, Черна гора и Сърбия. В другия край на класацията е Австрия, в която разходите за труд, при това с голяма разлика, са най-високи.

Капитал, 08 април 2022

Цените на производител в промишлеността в ЕС и еврозоната през февруари нараснаха с по 1,1 процента, а в България се понижиха с 0,1 процента

През февруари цените на производител в промишлеността се повишиха с 1,1 процента както в Европейския съюз (ЕС), така и в еврозоната в сравнение с януари, сочат най-новите данни на европейската статистическа служба Евростат. Също така на месечна база през януари цените нарастват с 5 процента в ЕС и с 5,1 процента в Еврозоната. През февруари 2022 г. в сравнение с февруари 2021 г. цените на индустриалните производители се увеличават с 31,1 процента в ЕС и 31,4 процента в еврозоната. В България цените на промишлените производители през февруари са намалели с 0,1 процента спрямо месец по-рано, когато ръстът им е възлизал на 3,4 процента. Промишлените цени в страната ни през втория месец от годината са скочили с 40,6 процента спрямо февруари 2021 г., а средноаритметичното увеличение за шестмесечен период (септември 2021 г. - февруари 2022 г.) е 33,7 процента.

БТА, 07 април 2022

Рейтинг 10 Топ фирми

Водещи български предприятия от сектор "Хотелиерство", по Печалба за 2020 г., хил. лв.

No	Предприятие	Населено място	Печалба (хил. лв.)	
			2019	2020
1	Меридиан Хотелс България ЕООД	София	1 325	21 547
2	Пит Къмпъни ООД	София	108	9 665
3	Емералд Хоспиталити ООД	София	352	5 522
4	Белчин Парк ЕООД	София	-1 730	1 424
5	Иренор ООД	Видин	84	1 388
6	Спортелит ЕАД	Поморие	-2 006	1 313
7	Елбрус Холидейс ЕООД	Велинград	2 149	1 295
8	Катарино 2004 ЕАД	Разлог	25	1 290
9	Търст Асет Мениджмънт ООД	Арбанаси (ВТ)	479	1 081
10	Турмедико ЕАД	София	-149	1 058

[Информационна система на българските предприятия \(BEIS\) www.beis.bia-bg.com](http://www.beis.bia-bg.com)

БОРСОВИ НОВИНИ

30 години борсова търговия у нас: ВЕАМ пазарът е силен, IPO-тата - твърде малко

Българската фондова борса постигна много и е приятно да видиш постигнатото след 30 години. БФБ върви добре, особено в последните години. Ние сме приятно изненадани от интереса, който има към ВЕАМ пазара. За 10 години обаче имаме 14 първични публични предлагания, което е абсолютно нищо. Това заяви Жечко Димитров, изпълнителен директор на СФБ Капиталов пазар АД (правоприемник на Софийска фондова борса), в предаването “В развитие” с водещ Вероника Денизова.

Димитров разказа за историята на капиталовия пазар у нас, неговото развитие в съвременната икономическа история и перспективите за бъдещето. На 8 април се навършиха 30 години от провеждането на първата борсова сесия в новата икономическа история на България.

“Един пазар трябва да работи не само в полза на търговците на пазара, но да извършва и своята обществена функция. Да играе ролята на място, което събира пари за българските предприятия, да създава нови работни места, а не да създава предпоставки за износ на капитали от България”, коментира Димитров. Той добави, че това е политика, която би следвало да бъде развита от фондовата борса.

По думите на госта пазарът се е развил много от създаването си, но през цялото това време липсва последователна държавна политика за него.

“Не са необходими чудеса. Никой не очаква от държавата да направи чудеса, става въпрос за предпоставки”.

Димитров отбеляза, че в системата на образованието темата за инвестиции, финансова грамотност и познания за финанси и борсови операции “я няма и не се задава да я има”. Той изтъкна, че в някои икономически университети се изучава дисциплината, но не особено широко.

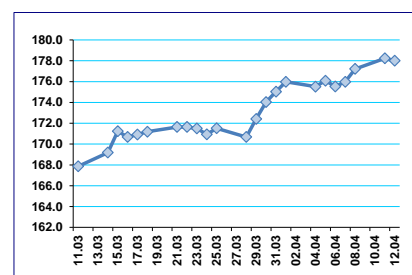
“Държавата трябва да се опита да насочи политиката си в посока привличане на инвеститори и осигуряване на по-голяма публичност”.

Димитров посочи като възможен пример опцията Фондът на фондовете да прави инвестициите си през ВЕАМ пазара. Той обясни, че за това няма никаква пречка, а така ще се даде възможност за намаляване на инвестициите на фонда и привличане на публично финансиране.

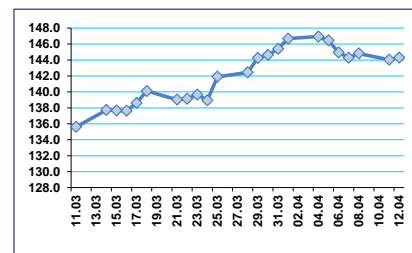
БФБ-София
Седмичен оборот
04 - 08 април 2022 г.

Пазар	Оборот (лв.)
Основен пазар	
Premium	755 018.94
Standard	33 963 585.68
АДСИЦ	611 880.15
Регулиран пазар - общо	53 097 923.35

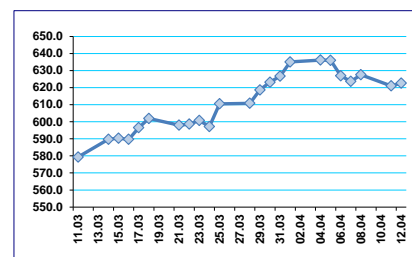
BGREIT: 11.03.2022 – 12.04.2022

BGBX40: 11.03.2022 – 12.04.2022

SOFIX: 11.03.2022 – 12.04.2022

В дългосрочен план Димитров очаква БФБ да работи за малките и средни предприятия, да бъде генератор на нови научно-изследователски компании, които да излизат на пазара. “Това борсата не може да направи сама - това е плод на работа на работодателски организации, на съвместна работа с инвестиционните посредници”, изтъкна той. “Вярвам, че борсата в България има бъдеще и то ще е много повече от тези 30 години, които са изминали до момента”, заяви още гостът.

БСК, 12 април 2022

75% ръст в броя на сделките на БФБ през март

Броят сделки на БФБ през март на пода на БФБ е 15 276 и отбелязва ръст от 90.28% спрямо предишния месец. Изменението в броя сделки за първото тримесечие на 2022 г., в сравнение със същия период на миналата година, е ръст от 75.48%. Общият месечен оборот през третия месец на годината бе над 172 милиона лева, или с 335% повече спрямо месец по-рано, както и със 157% нагоре спрямо същия месец на миналата година. Агрия Груп Холдинг оглави топ-три на най-търгуваните позиции с 2 125 сделки, следвана от Доверие Обединен Холдинг с 1 378 сделки и Химимпорт – с 1 208 сделки. Стандартният сегмент допринесе за 76.6% от оборота на БФБ през третия месец на годината, следван от сегмент „Други“ с 10%. Сред 15-те компонента на SOFIX, 13 отбелязаха ръст през март, докато само два се понижиха. Индексът на сините чипове се повиши с 5.3% през месец март, докато ръстът на BG TR30 бе в размер на 6.9% спрямо предходния месец. BGBX 40 добави 5.8% през март. Съотношението цена-печалба при SOFIX остава при ниво от 7.4, докато цена-счетоводна стойност – при 2.03. За сравнение същите съотношения при широкия BGBX 40 са съответно 8.6 и 2.04. Акциите на Първа Инвестиционна Банка бяха най-печелившите през март, като добавиха 45.9% към стойността си през третия месец. Те бяха следвани от книжата на другата публично търгувана банка – Централна Кооперативна Банка, с повишение от 27.3%. Трети по ръст бяха акциите на Химимпорт – с повишение от 21.5%. В другия край на таблицата бяха книжата на Телелинк – със загуба от 6%, както и на Софарма трейдинг – с понижение от 2.5%. В най-голямото IPO през март, Телелинк набра 16 милиона лева в букбилдинг.

infostock.bg, 10 април 2022

* Информацията и мненията, отразени в материалите, принадлежат изцяло на техните автори и не представляват официална позиция. Материалите са с аналитичен характер и не са съвет или препоръка за търговия на финансовите пазари. Историческото представяне не е гаранция за бъдещи резултати.

ИНВЕСТИЦИИ**Инвестират в търговски паркове**

Търговските парковете в България са най-бързо развиващият се формат за продажби на дребно през последните две години. Такива проекти са привлекателни поради удобството, откритите пространства и достъпност, която предлагат, пише в анализ на консултантска компания на пазара на имоти. Благодарение на новите търговски паркове популярни международни марки успяват да навлязат в градове, в които преди това не са присъствали. Към края на 2021 г. има 25 търговски парка с общ обем на площите от 237 хил. кв. м. Като десет от тях са открити през миналата година. Планирано е изграждането на повече от 140 хил. кв. м. нови площи в търговски паркове, като почти половината от тях вече са в процес на строителство.

Със завършването на всички планирани проекти някои от регионалните градове ще достигнат точката на насищане. Затова инвеститорите трябва да бъдат внимателни, когато идентифицират районите с потенциал за растеж, посочват от консултантската компания. Търговски парк се нарича професионално разработен проект, в който има поне три големи търговски вериги, заемащи над 2 хил. кв. м площ, с централизирано управление и достатъчен брой паркоместа. Търговските паркове могат да бъдат разделени на три групи: големи, традиционни и малки. Големите търговски паркове обикновено са разположени в покрайнините на регионалните градове.

Тяхната отдаваема търговска площ надхвърля 15 хил. кв. м и в тях има голямо разнообразие от търговци. Такива търговски паркове има в София, Велико Търново, Пловдив и на други места. Традиционните търговски паркове са с отдаваема площ между 5 хил. и 14,9 хил. кв. м. Те обикновено са предпочитани от компании, предлагащи хранителни стоки, продукти за здраве и красота, домашни любимци и допълнителни услуги. Малките търговски паркове се намират в малки градове или жилищни райони на регионални градове с по-малко от 30 хил. жители и често са най-големите търговски обекти в тези райони.

Труд, 13 април 2022

Германската верига Mix Markt отваря първи магазин у нас

Германската верига магазини за хранителни стоки Mix Markt официално влиза на българския пазар. Очаква се първият магазин на германската компания да бъде открит в София. Заявката на компанията е да продължи с "откриване на магазини и в други градове на България и създаване на много нови работни места".

money.bg, 13 април 2022

"Спиди" набира оферти за градски логистичен център в Пловдив

Куриерската компания „Спиди“ АД обяви процедура за строителство и наем на градски логистичен център в Пловдив, съобщава компанията на сайта си. Фирмата иска логистичният център да е с разгъната застроена площ (РЗП) от 5 хил. кв. м логистични и офис площи, подходящ достъп за ТИР-ове и достъпен обществен транспорт. Основно изискване е локацията да е в рамките на града.

investor.bg, 13 април 2022

Discordia стана най-голямата транспортна компания в България с флотилия от 1000 камиона

"Дискордиа", една от най-бързо развиващите се транспортно-логистични компании в Европа, вече разполага с 1000 собствени камиона от най-ново поколение. Така тя вече е най-голямата транспортна компания в страната. Въпреки трусовете в световната икономика през последните месеци, "Дискордиа" реализира рекорден ръст във флотилията си през тази година, когато се навършват 30 г. от създаването ѝ. Днес компанията е лидер в сектора на международните товарни превози с флотилия от 1000 камиона и екип от над 1700 служители. Компанията регистрира средногодишен ръст от над 40% всяка от последните пет години и продължава да внедрява иновации, да разширява автопарка и екипа си.

money.bg, 12 април 2022

Българският фонд SAV инвестира 300 хил. евро в шведската Hoting Innovations

Българският фонд Sofia Angels Ventures (SAV) завърши първата си инвестиционна сделка с чуждестранна компания. Екипът вложи 300 хил. евро в шведската Hoting Innovations, която произвежда екологични опаковки от инженерна целулоза. Инвестицията е част от по-голям рунд финансиране от общо 3.5 млн. евро, осигурени още от шведския фонд Almi invest и бизнес ангели. Младата компания Hoting Innovations е основана едва преди няколко месеца от шведските предприемачи Пер Ларсон и Андерс Мортенсон. Името ѝ идва от местността Хотинг в Швеция, където се развива бизнесът. Екипът разработва технологично решение за производство на алтернативни пластмасови опаковки за еднократна употреба от целулозни влакна. Целта на бизнеса е да произвежда и продава машините на компании в опаковъчната индустрия. Алтернативната пластмаса не вреди на околната среда и е в отговор на увеличаващата се употреба на пластмасови опаковки. В началото на месеца Hoting Innovations завърши първия си инвестиционен рунд в размер на 3.5 млн. евро.

Капитал, 13 април 2022

България ще инвестира 170 млн. лева в новия институт INSAIT

През следващите десет години България ще инвестира 170 млн. лева в първия по рода си в Източна Европа Институт за компютърни науки, изкуствен интелект и технологии INSAIT. Той е създаден в партньорство между Софийския университет "Св. Климент Охридски" и два от водещите технологични университети в света - швейцарските ETH Zurich и EPFL. INSAIT беше официално открит в София. Водещите технологични компании в света Google, DeepMind и Amazon Web Services разпознават значимостта на INSAIT за развитието на научните изследвания и иновации в Източна Европа и за първи път подпомагат подобен проект в региона с над 12 милиона лева. Google и DeepMind ще вложат в INSAIT близо 6 милиона лева през следващите три години, а Amazon Web Services - близо 7 милиона лева. INSAIT получава пълна подкрепа от технологичния сектор в България. Към момента институтът е привлякъл финансиране в размер на 12 милиона лева от SiteGround - един от лидерите на международния уеб хостинг пазар със седалище в България, и 1,3 милиона лева от други известни технологични предприемачи и инвеститори. Архитект на института е проф. Мартин Вечев от ETH Zürich - водещ световен учен в областта на компютърните науки и изкуствения интелект. "Когато се дипломирах в Кеймбридж през 2003 г., си пожелах след 20-30 години да създам в България център на световно ниво като в Кеймбридж. Чрез този институт България става пионер в Източна Европа. Наша приоритетна цел е да съживим и трансформираме България. Подобно на други западни институти, INSAIT има потенциал да окаже сериозно влияние както върху развитието на икономиката, социалната политика и образованието в България, така и върху ролята и авторитета на страната", каза проф. Вечев на откриването на института в Националния дворец на културата. На церемонията присъстваха президентът Румен Радев, премиерът Кирил Петков, министрите на образованието и иновациите Николай Денков и Даниел Лорер, федералният министър по икономически въпроси, образование и изследвания и президент на Швейцария (2021 г.) Ги Пармлен, еврокомисарят Мария Габриел, водещи учени от Швейцария, САЩ, Израел и България, представители на академичните среди и бизнеса от България и чужбина. Сред тях бяха носителят на наградата Тюринг ("компютърния Нобел") проф. Шафи Голдвасер от Масачузетския технологичен институт и Бъркли, нобеловият лауреат и двигател на израелската стартър революция Дан Шехтман.

Банкеръ, 12 април 2022

В Стражица ще изградят цех за биолавандулово масло

Цех за производство на биолавандулово масло и пелети предстои да бъде изграден в Стражица. Инвестиционното намерение е на фирма "Бумекс" ЕООД и е входирано в Регионалната екоинспекция във В. Търново и в Община Стражица. Според плана на инвеститора се предвижда изграждане и оборудване на производствено предприятие за иновативно производство на биоетерично масло от лавандула чрез приложение на метода на ултразвукова екстракция и производство на пелети. Новото строителство ще се реализира в поземлен имот с разгърната застроена площ от 3071,24 кв.м. Двуетажната сграда ще бъде от метална конструкция. Предприятието ще включва цех за производство на биолавандулово масло, сектор за пелетиране на твърдия страничен продукт, отпадащ при добива на маслото, складова база, аналитична лаборатория за контрол на качеството на добитото масло, офиси и санитарно-битови помещения.

Янтра - Велико Търново, 12 април 2022

Горна Оряховица и Свищов създават свои индустриални паркове и чакат големи инвеститори

Свои индустриални паркове създават Горна Оряховица и Свищов на площи от по над 300 дка, а идеята е в тях да се настанят инвеститори, които да дават тласък на местните икономики и да създават високоплатени работни места, а в местните хазни да постъпват данъци и такси от бъдещите предприятия. В Горна Оряховица в края на април създават и специална общинска фирма с капитал 100 хил. лв., която да развива индустриалната зона, потвърди специално за „Борба“ кметът инж. Добромир Добрев. „Доста сме напреднали, имаме проекти, планове и анализи на икономическата зона. Решихме да я оформим още през 2014 г., когато ни бяха прехвърлени бивши имоти от Министерството на отбраната в съседство с летището. Те вече са в регулация и всичко е планирано. Предстои да изберем управител на индустриалния парк и да получим финансиране за инфраструктурата му съгласно националния план, който стимулира подобни инициативи“, обясни градоначалникът. „Дунавският индустриален технологичен парк – Свищов“ е вписан в регистъра на индустриалните паркове, похвалиха се от кметството.

Борба - Велико Търново, 08 април 2022

"ЕкоСейф" инвестира 10 млн. лв. в нови съоръжения в Девня

Българската компания "ЕкоСейф" ООД инвестира допълнителни 10 млн. лв. в нови модерни съоръжения за изгаряне на отпадъци в своето предприятие в Девня. Новата инвестиция включва подмяна на скарната пещ с ротационна, гарантираща максимална степен и ефективност на изгаряне и четиристепенна система за почистване на газовете, даваща възможност за постигане на нива на емисиите, отделяни в атмосферата, в пъти по-ниски от допустимите европейски екологични норми. Мониторинговата система ще бъде също нова и ще следи емисиите в реално време, която е на германския концерн SICK AG. Тя притежава лазерни сензори за измерване на показателите на въздуха за индустрията, известна с прецизността си. Дружеството е регистрирано като търговец и брокер, и притежава съответните разрешителни за третиране в т.ч. преупаковане на отпадъци, събиране и транспортиране на територията на цялата страна.

БТА, 07 април 2022

АНАЛИЗИ**България - централна локация за фармацевтично производство?**

През 2020 г. износът на фармацевтични продукти от България възлиза на 1 млрд. евро, или около 3,6% от общия износ на стоки от страната

България може да се превърне в централна локация за фармацевтично производство на бъдещето поради ред конкурентни предимства. Това е основен извод в публикацията „Фармацевтичната индустрия в България“, изготвена от Института за икономическа политика (ИИП).

На фона на амбициите на ЕС за предефиниране на веригите на доставки и евентуални релокации на производства, касаещи сигурността и конкурентоспособността на съюза, процеси изпъкват и силните страни на България като локация за производство на лекарствени вещества и продукти, посочва се в доклади.

Конкурентни предимства

Със своята относителната близост до големите европейски пазари спрямо някои отдалечени локации страната предлага алтернатива за по-бърза реакция при глобални сътресения във веригите на доставки. Наред с това транспортирането на продукцията от локации в континентална Европа би намалило значително въглеродния отпечатък на големите фармацевтични компании – все по-важен аспект за пазарната оценка на фирмите и за потребителското поведение в Западна Европа.

Членството на страната в Европейския съюз (ЕС), прилагането на европейското законодателство и синхронизираните регулаторни изисквания допринасят за повишаването на прозрачността във веригите на доставки. Именно липсата на прозрачност в бизнес практиките на доставчиците и поддоставчиците в трети страни често се посочва като един от значителните рискове за фармацевтичните компании поради пропуски, както в контрола на качеството при производство, съхранение или доставките, така и в сфери, свързани със сигурността на данните, стабилност на местните партньори, нелоялни трудови практики, екологични аспекти от дейността и др., отбелязва се в анализа.

Друга силна страна на България в сравнителен план са стабилните във времето равнища на данъчно облагане (10% плюс корпоративен данък, 10% плюс подоходен данък, 5% данък върху дивидентите), фиксираният обменен курс към еврото и плановете за въвеждане на еврото през 2024 г. От макроикономическа гледна точка освен най-ниските нива на публичен дълг към брутен вътрешен продукт (БВП) в ЕС, България привлича внимание и с потенциала за увеличаване на нейното присъствие в европейските вериги на доставки.

През последното десетилетие българската икономика показва характеристики на устойчива експортна ориентираност, която макар и да е по-малка в сравнение с икономики с доказан експортен капацитет и значителна степен на обвързаност с европейската (и в частност с германската) икономика, тя предполага наличието на нереализиран потенциал за развитие като дестинация за производства и услуги, насочени към пазарите в Западна Европа. Предпоставка за такъв тип релокация представлява също така и нарастващият дял на високотехнологичния износ като процент от износа на промишлени стоки – от 7,8% през 2011 г. до 10,3% при през 2018 г.

Друго предимство са все още по-ниските разходи за труд. Въпреки нарастващите разходи за възнаграждения по данни на Евростат разходите за труд в преработващата промишлеността в България са близо седем пъти по-ниски от тези в държави като Германия,

като по този показател България предлага сравними условия с тези в Китай – един от основните търговски партньори на ЕС в областта на фармацевтията.

„Проучването показва новите тенденции във фармацевтичната индустрия от глобална и европейска гледна точка, както и възможности за сектора в България предвид процесите на преместване на производството и реорганизация на веригите за доставки“, коментира Ясен Георгиев, изпълнителен директор на Институт за икономическа политика (ИИП) и ръководител на авторския екип на публикацията.

Според него силните страни на България като място за фармацевтично производство на бъдещето включват ниски данъчни ставки, липса на валутен риск поради връзката с еврото, както и планове за въвеждането му и конкурентни разходи за труд.

Георгиев оценява перспективите пред фармацевтичната индустрия в България като много добри. Той посочи, че износът на фармацевтични продукти се е увеличил с 31% през последните няколко години, българската фармацевтична индустрия има силен международен фокус и курсът на растеж може да бъде продължен. Клиничните изследвания в България са добре развити, България е на 20-о място в света по брой проведени клинични изпитвания и на 15-о по брой участници. Друго предимство на местоположението е големият брой студенти от специалност фармация, като България е на 10-то място в ЕС.

Износът на фармацевтични продукти

През 2020 г. износът на фармацевтични продукти от България възлиза на 1 млрд. евро, което съставлява около 3,6% от общия износ на стоки от страната. Като цяло експортът в тази продуктова група бележи значителен ръст между 2016 и 2020 г. Без да се отчита инфлацията за периода, стойността на изнесените фармацевтични продукти се е увеличила с една трета (31%). Малко над 90% от всички изнесени фармацевтични продукти попадат в групата на „Медикаменти за продажба на дребно“. При тях се забелязва и най-голямо увеличение в абсолютна стойност за петгодишния период – 210 млн. евро.

Износът на антибиотици през 2020 г. възлиза на 36 млн. евро, като през последните пет години стойностите остават сравнително постоянни, без да се наблюдава голямо разширяване или свиване на износа. Основни пазари за продажбата на антибиотици през 2020 г. са Италия със 17,7% дял от всички продажби, Бразилия (15,4% дял) и Швейцария (13,8% дял) Русия с (10,1% дял).

Износът на фармацевтични продукти е основно насочен към страните от ЕС, като през 2020 г. 59% от него е реализиран в останалите 26 държави членки. На равнище търговски партньори, най-големи пазари за българските фармацевтични продукти традиционно са Германия и Русия с дял съответно от 11,8% и 11,3% през 2020 г. Прави впечатление, че докато експортът за Федералната република постепенно се увеличава през последните години то този за Русия е волатилен и през 2020 г. се свива значително, спадайки с близо една трета от стойността си в сравнение с година по-рано. Загубата на позиции на най-големия износен пазар като Русия обаче не повлиява върху общия износ. Той е компенсирал с ръст на останалите пазари, като с най-бърз прираст се отличава Румъния (+29% увеличение за 2 години).

Как всъщност се позиционира страната сред останалите страни от Централна и Югоизточна Европа в износа на фармацевтични продукти?

По данни за 2020 г. в региона има два основни центъра за производство и износ и това са Словения с над 6,9 млрд. евро и Унгария с 6 млрд. евро. Полша и Чехия са съответно на 3-о и 4-о място. Това може да се обясни с по-близкото местоположение на страните до големи пазари от Западна Европа и по-ранното присъединяване към ЕС, което отключва инвестициите в сектора след 2004 г.

Вносът на фармацевтични продукти

Вносът на фармацевтични продукти също има тенденция да нараства през последните пет години. Общият внос се е увеличил с 31% за периода и достига 1,16 млрд. евро. Най-голям дял заема групата на „Медикаменти за продажба на дребно“ с близо 79%. На второ място е стоковата група „Кръв, имунологични и др.“, които също се увеличават и най-вероятно се използват за влагане в производството на медикаменти, увеличавайки по този начин добавената стойност за фармацевтичната индустрия.

При вноса на антибиотици през 2020 г. се наблюдава лек спад от 12% в сравнение с 2019 г., като стойността му достига 42,8 млн. евро. За последната година с налични данни (2020 г.) вносът на антибиотици от Китай заема дял от 79,6%, следван от Португалия с 13,5% и Индия с 1,5%, което показва значителна зависимост от един конкретен пазар на доставки. Забелязва се също, че вносът от страни като Германия и Нидерландия намалява постепенно – докато през 2016 г. Германия е заемала 3,7% дял от внесените антибиотици то през 2020 г. този дял е около 1%.

Фарма индустрията в България

Към 2019 г. фирмите производители на лекарствени вещества в България са пет, а тези на лекарствени продукти – 52. Според издадените разрешителни от Изпълнителна агенция по лекарствата (ИАЛ) към края на октомври 2021 г. са издадени разрешителни за производство и внос на лекарства на общо 54 предприятия. 46% от тях, или 25 броя, имат разрешение за производство, 39% или 21 фирми – за производство и внос на лекарства, а останалите 15% имат право да се занимават изключително и само с внос на лекарства.

В разрешителните на предприятията е посочен точният адрес на помещенията за производство/ контрол/съхранение на лекарствени продукти като в регистъра на ИАЛ са посочени общо 75 локации. Тяхното географско разположение е изключително неравномерно, като 63% от тях са концентрирани в Югозападния район, а 21% са в Югоизточния и в Южния централен район.

Заетите в производство на лекарствени вещества и продукти регистрират постоянно повишение между 2016 и 2018 г. със среден темп на прираст от 1,6%. Успоредно с лекия спад в произведена продукция и в приходите на фармацевтичните предприятия броят на заетите в сектора през 2019 г. регистрира спад от близо 8% на годишна база, с което той възлиза на 8167 души.

economic.bg, 31 март 2022

ПРЕДСТОЯЩИ СЪБИТИЯ

➤ **ОБУЧЕНИЕ „БИЗНЕС ЕТИКЕТ И ОНЛАЙН БИЗНЕС ЕТИКЕТ – ТАЙНИТЕ НА ДОБРИЯ СТИЛ, ПРОТОКОЛ, БИЗНЕС ЕТИКА И ПОВЕДЕНИЕ В ОБЩЕСТВОТО“**

КОГА: 14 април 2022, 09:30 - 16:00 ч.

КЪДЕ: Сити Хотел Бест Уестърн, София, ул. Стара планина, 6

➤ **ОБУЧЕНИЕ „ПОДБОР И ОЦЕНКА НА ПЕРСОНАЛА“**

КОГА: 03-17 май 2022, 18:30 - 21:00 ч.

КЪДЕ: Online

➤ **КУРС „БЮДЖЕТИРАНЕ. БЮДЖЕТЕН ПРОЦЕС. ТЕХНИКИ ЗА БЮДЖЕТИРАНЕ И ПЛАНИРАНЕ“**

КОГА: 27 май 2022, 09:30 - 17:00 ч.

КЪДЕ: ВИТОША Парк Хотел, София

➤ **СЕМИНАР „БИЗНЕС РАСТЕЖ – КАК ДА ГО ПОСТИГНЕМ“**

КОГА: 15 - 16 юни, 09:00 - 17:30 ч.

КЪДЕ: Интерпред - СТЦ София, София

➤ **СЕМИНАР „УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА ПРОДАЖБЕНИТЕ УМЕНИЯ – ЕФЕКТИВНИ ТЕХНИКИ И КЛЮЧОВИ СТРАТЕГИИ ЗА „КЛАСИЧЕСКИТЕ“ ПРОДАЖБИ“**

КОГА: 30 юни 2022, 09:00 - 18:00 ч.

КЪДЕ: Хотел Будапеца, София, ул. Будапеца 92